

Adams æbler

En finurlig fabel Af Jes Nysten

En tossegod præst, der lever på en livsløgn - en nynazist, der skal bage en æblekage som sit store projekt - Jobs bog - et veritabelt mirakel - det gamle pophit "How deep is Your love?" - det er blot nogle af ingredienserne i Anders Thomas Jensens nyeste, grovkornede fabel.

Nynazisten Adam er blevet idømt samfundstjeneste i den hjertensgode præst Ivans morten kochske provinsidyl. Denne Ivan har allerede samlet under sine kærlige vinger Gunnar, en overvægtig, dybt alkoholiseret småsvindler (efter eget udsagn tidligere topidrætsmand!), og den mørklødede mellemøstlige tankstationsrøver og voldsmand Khalid, der monomant taler om, at han gør dette i en god sags tjeneste på et helt vidunderligt "perkersprog". Ivan, Gunnar og

Khalid har fundet en samværsform, der bygger på en ikke ringe grad af selvbedrag og tossegodhed – men det fungerer!

Til denne aparte menighed ankommer den klartseende Adam. Som de andre i samfundstjeneste hos Ivan må han sætte sig et mål, der skal gennemføres. Han vælger at bage en æblekage fra det smukke træ, der står lige op ad kirken. Så opgaven bliver nu at føre opsyn med træet, indtil han til efteråret bliver i stand til at plukke æblerne og fuldføre sin gerning: at bage denne åndssvage "ævlekage". Til dette udsøgte selskab ankommer også en forvirret ung kvinde, der efter et besøg for Verdensnaturfonden i Indonesien er blevet gravid og nu er bange for, at barnet skal blive handicappet.

Ganske hurtigt går det op for denne Adam, at der er noget rivende galt med Ivan. Han er ikke blot en lidt vel naiv provinspræst (som en har gjort gældende: roder man lidt rundt med bogstaverne, så bliver Ivan til Naiv!). Han er ikke kun spundet ind i selvbedrag, men han er en mand med en forfærdelig historie og som er alvorligt syg. Så den *onde* Adam ser nu som sit egentlige projekt: at knække den *gode* pastor Ivan! Pille illusionerne fra ham og konfrontere ham med sandheden, hele sandheden og ikke andet end sandheden.

Dette projekt lykkes også men på en helt anden måde, end Adam havde tænkt det. For den bibel, der hele tiden har det med at falde på gulvet og hver gang – af sig selv – slår op på Jobs bog – viser sig at blive en – meget fri – tolkningsnøgle til filmen, eller rettere filmens hele mytiske fabel kan ses som en – meget fri og levende – fortolkning af det ældgamle bibelske skrift. Så på sin egen barokke humoristiske måde ser vi Ivans situation som en moderne Job, der bliver rippet for alt, for så til gengæld at få det hele igen. Og lidt til! Vi kommer også rundt om Adam (!) og fristelsens æbler i Paradisets have (ved vi overhovedet at det var æbler, der fristede?), vi få både sorte krager og væmmelige orme i de stakkels æbler. Men vi får også den smukkeste hostie lavet af blot et enkelt æble fra træet i en opløftende nadverscene, og vi er vidne til en helbredelse og opstandelse, så selv den ellers meget rationalistiske og selvtilfredse læge bogstaveligt talt må pakke sammen.

På sin egen kringlede og postmoderne facon klinger filmen meget logisk ud til popklassikeren "How deep is Your love?" Jo, Adam og Ivan har fundet hinanden. Det gode (og sande?) har sejret, men ganske anderledes end Adam havde regnet med. Herrens veje er så sandelig uransagelige.

Man kan ikke andet end tage hatten af for Anders Thomas Jensens opfindsomme frækhed. Ind i sit efterhånden kendte drengerøvs-univers lægger han denne finurlige fabel om dybe etiske og religiøse temaer. Som altid trækker han typerne og problemstillingen hårdt op. Her er ikke plads til de finere nuancer. Til gengæld giver det ham mulighed for at fabulere på livet løs og på den måde punktere flere af de stereotyper, som han ironisk bygger op. Hans sprogsans er ganske betagende, til tider på en måde så man ikke helt ved om man skal blive forarget eller bryde ud i latter. Men originalt er det. Man hører i hvert fald efter! Og så hjælpes han af sted af de sædvanlige hårdprøvede skuespillere. Men her får de skabt nogle anderledes skæve eksistenser, så det ikke blot bliver repetitioner af tidligere præstationer. Bare det at se Ulrik Thomsen som skaldet og dumt svin med mave, og se Mads Mikkelsen som præst iført korte bukser, cykelhjelm og fuldskæg er næsten det hele værd.

Filmfakta

Danmark 2005 - Instr. og manus: Anders Thomas Jensen - Medv.: Ulrich Thomsen (Adam), Mads Mikkelsen (Ivan), Nicolas Bro (Gunnar), Ali Kazim (Khalid), Paprika Steen (Sarah), Ole Thestrup (dr. Kolberg), Nikolaj Lie Kaas (Holger), Lars Ranthe (Esben), Gyrd Løfqvist (Poul), Peter Reichardt (Nalle), Tomas Villum Jensen (Arne) - 90 min. - Dansk biografpremiere d. 15/4 2005 - På DVD i DK d. 17/10 2005 - Pressefotos/Udlejning: Nordisk - Tilladt for børn over 15 år

Links

<http://www.cinemazone.dk/review.asp?id=5231&area=3>

<http://www.eyeforfilm.co.uk/review/adams-apples-film-review-by-chris>

<http://www.philm.dk/default.asp?CallParam=visfilm&IdParam=2255>